

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/380/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

36/2014. (II. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. május 14-én előterjesztett **panaszát** a 2014. február 12-én – dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító – a K. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2013. május 14-én postai úton terjesztett elő beadványát, amelyben egy 2013. május 9-én foganatosított rendőri intézkedést kifogásolt, a következők miatt.

1.) A K. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőr és Őrszolgálati Alosztály munkatársai a panaszos véleménye szerint a vele szemben foganatosított intézkedés során súlyosan megsértették a jogait, többek között az emberi méltóságát azzal, hogy előállításánál megbilincselték, összeverték és rugdosták őt. A panaszos értetlenül áll az intézkedés

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

brutalitása előtt, mivel büntetlen előéletű, nem egy bűnöző, csupán egy vitája volt a szomszédjával, ami nem is fajult tettelegesséig. Különösen 56 éves és 52 kg-os nőként sérelmezi az intézkedés során tapasztaltakat, mivel három férfi rendőr „elbánt vele”. Fürdőruhában és pólóban állították elő, nem engedték meg neki, hogy felöltözzön.

A panaszos mellékelte az előállítás időtartamáról készült igazolást, mely szerint a panaszos előállítása 2013. május 9-én 13 óra 40 perctől 2013. május 9-én 20 óráig tartott.

A panaszos mellékelte a szabálysértési ügyben 2013. május 16-án tartott tárgyalásra történő idézését, valamint az intézkedés másnapján, azaz 2013. május 10-én felvett ambulánslapot. Az ambuláns lap a csukló és kéz, alkar részeinek zúzódását, a medence és törzs alsó részének zúzódását rögzítette, és testi erővel elkövetett testi sértést állapít meg diagnózisként

2.) Az előadó testületi tag 2013. május 23-án kelt levélben tájékoztatta a panaszost a Testületre irányadó hatásköri és eljárásjogi rendelkezésekről, valamint számos pontosító kérdést tett fel az intézkedésre vonatkozóan.

3.) A panaszos június 6-án előterjesztett panasz-kiegészítésében mellékelte a 2013. május 16-án tartott meghallgatás jegyzőkönyvének egy példányát, valamint leírta azt, „ami kimaradt a jegyzőkönyvből”. A panaszos szerint, amikor a rendőrök megjelentek a házában, egyszerűen letámadták és elhurcolták, nem igazolták magukat, ráadásul csak este 20 órakor engedték el és akkor tudta meg, hogy csendháborítást és garázdaságot követett el. (A panaszos ezt nem ismeri el.) A panaszos feltételezi, hogy szomszédja hívott rendőrt, mert csak ő és a szomszéd barátnője volt a környéken. A panaszos sérelmezi, hogy a bilincselés előtt nem figyelmeztették, sőt a panaszos úgy fogalmaz: „azt hiszem le is ütöttek, hogy be tudjanak ültetni az autóba, mivel csak a cellában tértem magamhoz.” Az esetnek más szemtanúja nem volt sajnos, csak a három rendőr és a szomszédok. A panaszos úgy folytatja, hogy az esetnek nem is lehetett szemtanúja, mivel a legtöbb verést egyébként is a rendőrkapitányságon kapta. A panaszos azt is kifogásolja, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazoláson az előállítás befejező időpontját javítani kellett. A panaszos a beadványt azzal zárja, hogy hiába kért bármit a rendőroktől, minden alapvető dolgot megtagadtak tőle, 3-4 órán keresztül folyamatosan megalázták lelkileg és fizikailag is.

A panaszos mellékelte a 2013. május 16-án garázdaság, illetve rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt tartott szabálysértési eljárásban eljárás alá vontként történő meghallgatásáról készült jegyzőkönyv 3. és 4. oldalait. A jegyzőkönyv részlet az alábbiakat tartalmazza.

A panaszos előadja, hogy 12 éve rendelkezik K. városban ***. hrsz. alatti zárt kerttel. Körülbelül 3 évvel vásárolta meg a szomszédos telket B.O., akivel 2013. május 1-jén vitába keveredett, mert a szomszédja a lemetezett szőlő gallyakat átdobálta arra az útra, amit a panaszos tart rendben. A panaszos összeszedte a venyigét, majd rászólt a szomszédra, hogy ezt ne csinálja többet, mert akkor ő vissza fogja dobálni a gallyakat. A szomszédjánál ott volt annak barátnője, aki erre trágár szavakkal illette a panaszost („Büdös alkoholista kerti kurva”, „elintézem a sorsod” stb.). Ezek után szóváltás alakult ki hármójuk közt. A panaszos elismeri, hogy a vita hevében ő is használt trágár kifejezéseket. A veszekedésnek a panaszosnál lévő kolléga vetett véget, aki nyugtatgatta a panaszost, mondta neki, hogy menjenek be a kisházba, ne foglalkozzanak velük.

Ezt követően a panaszos 2013. május 9-én 13 óra körül kiment a kertjébe, ahol átöltözött, fürdőruhát és pólót vett fel, összeállította a napi teendőit. A kertjében észrevette, hogy 1-2 méter magas fából készült cölöpök vannak leverve, rajtuk alumínium kábel. Átszólt a

szomszédnak, kérdőre vonva őt, hogy amíg nincs eldöntve a határvitájuk, addig ez magánlaksértésnek minősül. A szomszéd barátnője közölte, hogy nem a szomszéd csinálta a cölöpöket, hanem ő, majd újra trágár szavakkal illette őt. Szóváltásba keveredtek, közben a panaszos kihúzott pár karót, és átdobálta hozzájuk. A szóváltás mintegy 5 percig tarthatott, de a panaszos érezte, hogy elmérgesedik a helyzet, ezért bement a kisházba, hogy lehiggadjon. A nagy idegesség miatt megivott a konyhában egy fél deci bort, amit egyébként a neki segíteni szándékozó kollégájának hozott fel.

Az incidenst követően 5-10 perc múlva megjelent az ajtajában három rendőr, akiknek a panaszos megörült, és rögtön érdeklődött náluk, hogy az elloptott fűkaszája és láncfűrész miatt jöttek-e hozzá. (Ezeket az eszközöket hetekkel korábban ellopták tőle, és a panaszos feljelentést is tett ez ügyben.) Erre az egyik rendőr minden szó nélkül egyszer csak lefújta gázspray-jel a panaszoszt, többször megütötte őt az arcán. A panaszos nem értette ennek az okát, és a panaszos kérdésére a rendőr trágár módon reagált („Itt élsz, ilyen körülmények között, te bűdös, alkoholista kurva.”). A panaszos elmondta neki, hogy van lakása, nem itt él, erre a rendőr közölte vele, hogy „Fogd be a pofád, elviszlek kicsit hűsölni, és majd megtanulod, hogy mikor nyisd ki az alkoholista pofádat”. A panaszos kérte, hogy mutasson neki valami papírt, vagy adjon bármi magyarázatot, erre a rendőr még kétszer pofon ütötte, majd felkapta és kivitte őt a rendőrautóhoz, miközben a panaszos segítségért kiabált. A panaszos elismeri, hogy nem akart beszállni az autóba és őrjöngött, de az azért volt, mert nem tudta elfogadni, hogy ok nélkül ilyen tesznek vele. A rendőrautó mellett az egyik rendőr a földre vitte, ráugrott a derekára és hátrafesztették kezeit és megbilincseltek. Ekkor egy másik rendőr (nem aki megbilincselte őt) szó szerint berugdosta őt az autóba. A panaszos a kocsiban történetekre már nem emlékszik, a cellájában tért magához. A panaszos magán kívül volt, hogy nem tudta miért került ilyen helyzetbe, magyarázatot követelve verni kezdte az ajtót. Ekkor belépett egy rendőr és ütni kezdte a panaszoszt, erre a panaszos közölte vele, hogy ő mindent kibír, üssék csak, legalább nyoma lesz a bántalmazásának. A rendőr erre megijedt és kiment a cellából. A panaszos továbbra is verte az ajtót, követelte, hogy szóljanak a lányának, mert nem mehet tovább, hogy ok nélkül bezárják. A cellán található rés ekkor kinyílt, a panaszos odahajolt, hogy beszéljen, de a rendőr gázsprayt fújt be a nyíláson. A panaszos ezután egy pohár vizet kért, mire kinyitották az ajtót és további minősíthetetlen szidalmak kíséretében ráborították a vizet. A rendőr ekkor újból megverte a panaszoszt, majd felkapta és átvitte őt a kettes cellába. A panaszos azután is folytatta az őrjöngését, kérte, hogy engedjék ki a mosdóba, de mivel megtagadták ezt a kérését, a cellában végezte el a dolgát. A panaszos leült egy hokedlire imádkozni, ekkor ez egyik rendőr csúfolni kezdte: „Mi vagy te, próféta?”. A panaszos elmagyarázta, hogy csak segítséget kér, mert itt azt nem kap, mert ők ezt tehetik vele. A rendőr erre annyit felelt, hogy „meg is ölhetlek, mert én rendőr vagyok.” Többször kért még vizet, de nem kapott egyszer sem. A rendőrök megjelentek egy szondával, amit ő nem volt hajlandó megfűjni, mert nem tartotta fairnek a rendőrök viselkedését, attól félt, hogy a szonda manipulált és „arra megy ki az egész, hogy ő kotta részeg.” A cellában történetek után jött egy női orvos, aki megvizsgálta őt, a panaszos véleménye szerint eléggé felületesen. A panaszos az azután történetekre nem emlékszik, feltételezése szerint elájulhatott, mivel egy COPD nevű betegségben szenved. (Éppen emiatt a fulladásos betegség miatt nem is fogyaszthat alkoholt.) A panaszos a lánya hangjára ébredt, ekkor szóltak neki a rendőrök, hogy megérkezett a lánya, „aki nem büszke rá”. A lánya érkezését követően a panaszos is megnyugodott, nem őrjöngött tovább és a rendőrök sem bántották, kapott vizet és WC-re is elmehetett.

A panaszos kérdésre válaszolva elmondja, hogy aznap mindössze fél deci bort fogyasztott el, a kollégája is tudja tanúsítani, hogy 12 órakor józanul szállt fel a buszra. A panaszos szerint

lehetetlen, hogy a buszon utazás és a rendőrök kiérkezése között annyit igyon, hogy részeg legyen. A panaszos összességében elmondja, hogy a terhére rótt cselekmények egyikét sem követte el, mivel csak egy hangos szóváltásba keveredett a szomszédjával.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1.) Az intézkedés napján kelt, előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés b) pontja alapján – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja (aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja) és az Rtv. 33.§ (2) bekezdés f) pontjának első fordulata (aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható) alapján előállították.

Az intézkedés során az Rtv. 47. § alapján testi kényszer, 48. § b) és d) pontja alapján (támadás megakadályozása, ellenszegülés megtörése érdekében) bilincset, és az Rtv. 49. § (1) alapján vegyi eszközt alkalmaztak. Bilincset 2013. május 9-én 13 óra 50 perctől 14 óráig alkalmaztak, amely során sérülés nem keletkezett.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a jelentés a következőképpen rögzíti.

Az intézkedést G. A. r. főtörzsőrmeister és P. E. r. őrmester foganatosította. A rendőrök szolgálatuk teljesítése során 13 óra 35 perckor megjelentek a K. város ***hrsz. kiskertben, mivel előzetesen arról érkezett telefonon bejelentés B. O.-tól, hogy a szomszédjával vitás helyzet alakult ki, mivel a telekhatárt képező karókat a panaszos kihúzogatta és visszadobálta a bejelentő kertrészébe. A helyszínen meghallgatták a bejelentőt, aki elmondta, hogy három élve rendelkezik kiskerttel, azóta folyamatosak a viták a szomszéd panaszossal, aki most is fenyegetőzött velük („Takarodjatok a kertemből, ti mocskos kurvák, ide nem raktok kerítést!”). A bejelentő elmondta, hogy már nem mernek kijönni a kertjükbe, mert valahányszor iszik a panaszos, mindig veszekedés lesz belőle, olyankor a panaszos kötekedik, trágár szavakkal illeti őt és a barátait is.

A rendőrök a bejelentő meghallgatása után átmentek a panaszoshoz, hogy a szomszéd kertben intézkedés alá vonják őt. A panaszos már a rendőrök megjelenésekor kiabált. A rendőrök felszólították a panaszost, hogy fejezze be a kiabálást, és igazolja magát. A panaszos érdeklődött, hogy az elloptott fűkaszája miatt érkeztek-e ki. A nemleges válasz után üvöltözni kezdett a rendőrökkel, hogy akkor takarodjanak ki a kertjéből. Ismételten felszólították, hogy fejezze be a kiabálást és igazolja magát. A panaszos erre válaszul közölte a rendőrökkel, hogy „Takaradjatok innen ti gecik, mert pofán basztlak titeket!”.

A panaszost ekkor figyelmeztették, hogy amennyiben nem tesz eleget a felszólításoknak, akkor előállítják a K. városi Rendőrkapitányságra. A panaszos a kezeit a magasba emelve hadonászott és közölte, hogy őt ugyan nem viszik sehova. A felszólítást követően testi kényszerrel alkalmazták, megbilincsték, és beültették a szolgálati gépjárműbe, ahol a panaszos folyamatosan ordibált és fejét az anyósülésbe és a jobb oldali, hátsó ajtó ablaküvegébe ütlegelte, és azt a felszólítások ellenére sem fejezte be, ezért a gépkocsiból kivették, majd a földre vitték, és rendszeresített gázspray-t alkalmaztak vele szemben. A panaszos ekkor lenyugodott, ismét beültették a gépjárműbe, majd előállították.

A rendőrkapitányságon a panaszos személyazonossága megállapítást nyert, azonban a rendőrök nem engedték el, mert többször is azt kiabálta az előállítása során, hogy „megveri azt a két kurvát, akik elvitették”. A panaszos erősen ittas állapotban volt, agresszíven viselkedett, többször is ilyen tartalmú kijelentéseket tett, ezért feltételezték, hogy hazaérve újabb szabálysértést, esetleg bűncselekményt követne el.

A panaszos a rendőrkapitányságon 17 óra körül ismét üvöltözni kezdett, ütötte a falat, valamint trágár szavak kíséretében kiabálva azt követelte a rendőröktől, hogy engedjék őt szabadon. A testi épségének megóvása érdekében bilincset alkalmaztak vele szemben, körülbelül 15 percig. Ezt követően közölték vele, hogy a lánya nemsokára megérkezik, amitől a panaszos megnyugodott, így levették róla a bilincset. Ekkor észlelték, hogy kezein kisebb hámsérülések keletkeztek, ezért az ügyeletes orvost hívtak hozzá annak megállapítása céljából, hogy ellássák, ambuláns lapot vegyenek fel, valamint eldöntse az orvos, hogy nem szorul-e további (pszichiátriai) kezelésre.

Az ügyeletes orvos 18 órakor érkezett ki, megvizsgálta a panaszost, sérüléseiről ambuláns lapot állított ki, valamint dokumentálta, hogy további sürgős kezelést nem igényel a panaszos.

A jelentés végezetül rögzíti, hogy az intézkedés során a panaszos sérüléseiről ambuláns lap készült, tárgy elvételére nem került sor.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerűszakszerű és arányos volt.

A panaszosi nyilatkozatok szerint a panaszos az Rtv. 92-93 §-ai alapján a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, a vele szemben alkalmazott intézkedéssel és kényszerítő eszköz használatával szemben panasszal nem él, az előállítás okáról, valamint annak várható idejéről szóló tájékoztatást szóban, az előállítás időtartamáról szóló igazolást írásban átvette. A panaszos az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette, élelmezést nem kért, betegségben nem szenved. A panaszos a nyilatkozatokat aláírásával ellátta.

2.) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2013. május 9-én 13 óra 40 perctől 20 óráig tartott. A formanyomtatványon eredetileg az előállítás befejező időpontjánál 0 óra 0 perc szerepel, ami kézírással és aláírással ellátva javításra került.

Az igazoláson feltüntetett nyilatkozatok szerint az előállított hozzátartozója kiértesítését nem kérte, élelmezést nem kért, az előállításával és rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem él.

3.) A rendőrségi iratok között szerepelt egy rendkívüli őrutasítás, amelynek értelmében a panaszos őrzését K. P. r. zászlós végezte 14 órától 20 óráig a K. városi Rendőrkapitányság II. számú helyiségében.

4.) Az intézkedés napján, 18 órakor készült ambuláns lap a következőket tartalmazza.

A panaszos vizsgálatát a rendőrség kérte. Előállításakor ittas állapotban volt, ellenkezett, agresszív volt, ezért testi kényszert és bilincset alkalmaztak vele szemben. Az ambuláns lap szerint a panaszos jó általános állapotban van, jelenleg nem agresszív. A Romberg teszt bizonytalan, célkísérletek pontosak. Törésre utaló jel nincs. A diagnózis szerint a csukló és kéz felületesen sérült, a lábszár k.m. n. sérült.

5.) Az ügyletes 2013. május 9-én kelt jelentése röviden összefoglalja az eddig ismertett információkat, valamint kitér rá, hogy a panaszos végig agresszíven, támadóan lépett fel, többször próbálta megütni, lábbal megrúgni az intézkedő járőröket.

6.) A szabálysértési ügyben készült feljelentés tartalma megegyezik az előállítás végrehajtásáról készült jelentés tartalmával, az alábbi új információkkal kiegészítve.

A feljelentés azzal zárul, hogy a panaszos végig szidalmazta a rendőröket, a szondát egyáltalán nem volt hajlandó megfűjni, ezért eljárás alá vontként történő meghallgatására nem kerülhetett sor, így végül 2013. május 16-án tartandó meghallgatásra idézték. Az írásbeli idézést a panaszos átvette.

7.) A rendőrség megküldte a bejelentésről készült hangfelvétel(ek)e)t.

Az első hangfelvételen a bejelentő (B.O.) segítséget kér, mivel a kertjének kerítését nem tudja lerakni, mert azt a szomszédja nem hagyja. Az ügyeletes kérdésére válaszolva elmondja, hogy 3 éve vette ezt a telket, azonban a telek körbekerítését a panaszos és alkoholista barátja leláncolással megakadályozta. (A háttérben hangos kiabálás hallatszik, a bejelentő elmondja, hogy éppen a szomszéd kiabál a barátnőjével.) Az elkerítést a panaszos arra való hivatkozással azért nem engedi, hogy korábban ő nyírta azon a területen a fűvet, azonban a bejelentő elmondja, hogy nem is tud oda átjutni, mert a panaszos elkerítette azt, és még a panaszos fenyegetőzik az ő feljelentésével. A bejelentés további részében az adatok és az útvonal egyeztetése zajlik.

A második felvételen értesítik a bejelentőt, hogy elindultak, illetve kérik, hogy egy darabon menjen ki a rendőrök elé, hogy lássák, hová kell pontosan menniük.

A harmadik felvételen az egyik intézkedő rendőr visszajelent valakinek, hogy „előállítják a nevezettet, mert cirkusz van.”

8.) A panaszost, mint eljárás alá vont személyt 2013. május 16-án hallgatták meg. A jegyzőkönyv jelen állásfoglalás I. /3. részében a panasz kiegészítés részeként már ismertetésre került.

9.) A bejelentőt, mint tanút, 2013. június 3-án hallgatták meg, ahol a következőket mondta el a rendőri intézkedéssel kapcsolatban. 2013. május 9-én kiment barátnőjével (M. F.) a kiskertjébe, hogy kijelöljék a telekhatárt, mivel az még nem volt rögzítve. A barátnője karókat tűzött ki és azokon drótot húzott át. A panaszos dél körül érkezett meg a telekre, először nem

is tűnt fel neki, hogy a telekhatár ki lett tűzve. A tanú arra lett figyelmes, hogy a panaszos ittas, a szomszéd kutyát rugdossa, üvöltözik, illetve amikor nem a kutyát rugdossa, akkor magában beszél. Ezt követően a panaszos észrevette a karókat és kiabálni kezdett, szó szerint a következőket mondta: „Ti lesbikus kurvák, mit képzeltetek magatokról, átjöttetek a telkemre, meg lesztek tépve!”. A bejelentő mondta a barátnőjének, hogy ne is foglalkozzanak vele, hagyják rá a dolgot. A panaszos több percen keresztül kiabált velük, végül a bejelentő barátnője nem bírta ki és visszaszólt neki, így veszekedni kezdtek. A bejelentő ekkor bement a házba és értesítette a rendőrséget, mert félt a panaszosztól, mivel részegen közveszélyes, kiszámíthatatlan a viselkedése. A bejelentő feltételezése szerint a panaszos meghallhatta, hogy rendőrt hívott, mert ezután abbahagyta a veszekedést és bement a házba, ahol a csörömpölésből ítélve folytatta az ivást.

A helyszínre körülbelül 20 perc után érkeztek meg a rendőrök, meghallgatták a bejelentőt, megmutatták nekik a telekhatárt. Ezt követően a rendőrök átmentek a panaszoshoz. Az intézkedésnek a bejelentő és barátnője – pár perc kivételével – végig szem-, - és fültanúja voltak, mivel ott álltak a kert előtt. A rendőrök megkérdezték a panaszosztól, hogy mi a problémája, azonban erre a kérdésre a panaszos „csak felkapta a vizet” és kiabálni kezdett. Hallották, ahogy a rendőrök elkérték a személyi igazolványát, de a panaszos ezt kikérte magának, sőt, kizavarta a rendőröket a kertjéből. A rendőrök elmondták neki, hogy amennyiben nem igazolja magát, beviszik a kapitányságra. A panaszos továbbra is kiabált (Anyádat is bevinnéd, te gecí? Az anyád lehetnék”). A rendőrök ezután megbilincselve kivitték a panaszoszt a kocsihoz, berakták a panaszoszt, amely idő alatt a panaszos végig kiabált, trágár kifejezéseket használt, szidta a rendőröket. A rendőrök odamentek a bejelentőhöz, hogy felvegyék az adatait, azonban egyszer csak dudálást hallottak. Mikor odafordultak, látták, hogy a panaszos a lábával nyomja a dudát, kiabál. A rendőrök kiszedték az autóból a panaszoszt, aki köpködött, rugdosta a rendőrautót, majd elesett és fetrengett az úton és közben azt kiabálta „O., tudom, hogy te hívtad a rendőröket, ezért kinyírlak!” Miután visszaültették a panaszoszt az autóba, visszament hozzájuk az egyik rendőr, befejezték az adatok felvételét. A bejelentő elmondta, hogy a rendőrök a szemük előtt nem bántották a panaszoszt, csak a televízióban látták később a panaszos kitalált történetét és hazudozását.

A bejelentő azzal zárta vallomását, hogy a telekhatárt jogosan húzták ki, erről a földhivatal „földhasználati lapot” is kiállított a részére.

10.) A bejelentő barátnőjének, mint tanúnak 2013. június 3-án történt meghallgatása az előzőekhez képest az alábbi új elemeket tartalmazza.

A két rendőr átment a panaszoshoz, aki egyre csak azt kérdezgette, hogy miért jöttek a rendőrök, feltételezve, hogy a panaszos ellopott fűkaszája miatt. A rendőrök elmondták, hogy nem amiatt jöttek, ezen a panaszos teljesen feldühödött, kiabálni és szitkozódni kezdett. Amikor a rendőrök felszólították a panaszoszt, hogy igazolja magát, a panaszos azt hajtogatta, hogy „nincs jogotok ezt tenni”. Ezután bementek a bódéba, és pár perc múlva már megbilincselve kísérték a panaszoszt a rendőrautóhoz, a panaszos ekkor azt kiabálta, hogy „Segítség, emberek, elviszik a három gyerekes családanycát, az *** bassza meg ezt a kétszínű világot!”. Az adataiknak a felvételét meg kellett szakítaniuk, mert a panaszos a lábával nyomta a dudát a kocsihoz, a két rendőr kiszedte őt onnan, a panaszos összeesett és folytatta a mocskolódást.

A tanú kérdésre válaszolva elmondja, hogy végig látta a rendőri intézkedést (1-2 percet leszámítva), ez idő alatt nem látott rendőri brutalitást.

A tanúvallomást tevő személy azt is elmondja, hogy ez már nem az első eset volt, hogy tartaniuk kellett a panaszostól. Sem az ő, sem a barátnője gyermekeit nem merik kivinni a kertbe, mert félnek attól, hogy a panaszos viselkedését kell látniuk.

11.) Az illetékes rendőrkapitányság Rendészeti Osztályának vezetője 2013. június 17-én kelt jelentésében az intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatta a rendőrkapitányt. (A panaszossal szemben lefolytatott intézkedéssel kapcsolatban – még a Testület megkeresését megelőzően – 2013. május 21-én parancsnoki kivizsgálást rendeltek el, amelynek lefolytatására a Közrendvédelmi Osztály vezetőjét bízták meg. A Testület csak a korábbi jelentésben nem szereplő, új információkat ismerteti.)

A panaszos két órákor lett elhelyezve az őrutasítás szerint, ezt követően G. A. r. főtörzsőrmester az osztályvezetőjének jelentette a történeteket, a további intézkedések megtétele érdekében. A r. főtörzsőrmester azt az utasítást kapta, hogy amennyiben a panaszos láthatóan ittas, alkalmazzanak vele szemben alkoholszondát, ennek eredményétől függően kell meghallgatni eljárás alá vont személyként, illetve ha alkoholos befolyásoltság áll fent, hagyni kell józanodni, majd később újra szondázni. A r. főtörzsőrmester tájékoztatásul elmondta, hogy a panaszos vallomást nem fog tenni, mivel ezt már kijelentette, illetőleg folyamatosan azzal fenyegetőzik, hogy feljelentést fog tenni a jogszerűtlen és diszkriminatív intézkedés miatt.

A panaszos az előállításának ideje alatt többször is olyan kijelentést tett, hogy megveri a bejelentőt és annak barátnőjét. Ittassága, az egész intézkedés ideje alatt tanúsított magatartása és ezen kijelentései miatt úgy döntöttek, hogy még nem engedik szabadon. 17 óra körül a panaszos a vasajtót és a falat kezdte el ütni, ezért önkárosításának megelőzése céljából bilincset alkalmaztak vele szemben 17 óra 15 percig. A rendőrök értesítették a panaszos nagykorú lányát és orvost is hívtak hozzá, mivel a panaszos szinte örvöngött. A panaszost 20 órákor bocsátották szabadon, az ügyben szabálysértési feljelentés készült és a későbbi időpontban történő meghallgatására idézést adtak át neki.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az osztályvezető leszögezi, hogy a törvényben biztosított időkeretet nem lépték túl, az pedig, hogy több órát vett igénybe az előállítás, kétség kívül a panaszos magatartásának következménye volt (örvöngés stb.). Az osztályvezető szerint helyesen döntöttek arról, hogy nem az intézkedést foganatosító rendőr végezte el az ittas panaszos meghallgatását, mivel a panaszos rendőrökkel szemben tanúsított magatartása kizárási okot is keletkeztethetett, ezért a panaszos idézése mellett döntöttek.

Végezetül a jelentés rögzíti, hogy a rendőri jelentések nem minden körülményt tartalmaznak, nem kellő részletességgel vannak kidolgozva, ennek oka az, hogy P. E. r. őrmester még nem képzett rendőr, az iratanyag összeállításakor nem tudott megfelelő segítséget nyújtani járőrvezetője részére. Az intézkedést végrehajtó r. főtörzsőrmester kiegészítő jelentést fog írni a szóbeli meghallgatása során elmondottokról, illetve azon körülményekről, amelyek a korábbi jelentésekből kimaradtak. A jogesetet a Közrendvédelmi Osztály állományának ismertetni fogják, alátámasztva a körültekintő és pontos dokumentálás szükségességét.

12.) Az intézkedést foganatosító G. A. r. főtörzsőrmester, 2013. június 18-án – még a Testület megkeresése előtt – kelt, az intézkedés napján készült jelentések kiegészítése kapcsán a következőket tartalmazza.

Az intézkedés során közölték a panaszossal, hogy a rendőri intézkedésre azért került sor, mert a szomszédja bejelentést tett arról, hogy vitába keveredtek, amely során a panaszos trágár és fenyegető szavakkal illette őt. A panaszos – ahogy a jelentésekben is szerepel – ezt követően sem volt hajlandó együttműködni, illetve igazolni magát.

A jelentés a vegyi eszköz használatával kapcsolatban megemlíti, hogy arra azért került sor, mert a panaszos a gépkocsiba való beültetéskor dührohamot kapott, felsőtestével rángatózott, fejét ide-oda verte a kocsiban, és felszólításra sem hagyta abba a cselekményét, ezért kihúzták a gépjárműből, a földön próbálták leszorítani, amely eredményre azért nem vezetett, mert a panaszos rúgkapált, és aktívan ellenszegült, próbált kiszabadulni. Ezért alkalmazott a r. főtörzsőrmester gázpspray-t.

A jelentésekből az is kimaradt, hogy a panaszos előállítását a r. főtörzsőrmester jelentette az osztályvezetőnek, aki utasította őt, hogy alkalmazzanak szondát a panaszossal szemben, ennek függvényében hagyják józanodni, vagy hallgassák meg.

13.) Az illetékes Rendőrkapitányság vezetője 2013. július 8-án kelt, intézkedést összefoglaló levelében az alábbiakról tájékoztatta a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjét. (A Testület szintén az eddig nem ismertetett új körülményeket ismerteti.)

Az intézkedésről videofelvétel, fénykép nem készült, hanganyag a bejelentőtől áll rendelkezésre.

A szolgálati fellépésre vonatkozóan az összefoglaló levél azt tartalmazza, hogy a parancsnoki kivizsgálás eredményeként megállapításra került, hogy az intézkedés tényét és célját az intézkedő rendőrök közölték, és információik szerint az rendőrök az azonosítási kötelezettségeiknek (köszönés, név és azonosító szám közlése) is eleget tettek.

A kényszerítő eszközök alkalmazása előtt figyelmeztették a panaszost, azonban a bilincselés okára nézve őt nem tájékoztatták, mivel a dühroham miatt erre nem volt idejük. A kényszerítő eszköz során szerzett sérüléseket nem a panaszos jelezte, hanem a bilincset leszedő rendőr észlelte. A jelentés határozottan cáfolta, hogy a panaszos (többször) elájult volna, éppen ellenkezőleg, dührohamot kapott.

Az előállítás időtartamával, az annak során elvégzett cselekmények kronológiájával kapcsolatban a jelentés a következőket tartalmazza. A helyszínen 13 óra 35 perckor jelentek meg a rendőrök, miután meghallgatták a bejelentőt, átmentek a panaszoshoz. A bilincselést a beszállítás ideje alatt alkalmazták, 13 óra 50 perctől 14 óráig. 14 órától hozzávetőlegesen 14 óra 30 percig tartott az elhelyezéssel kapcsolatos adminisztráció, a jelentés megírása 15 óra 30 percig. 15 óra 30 percre volt tervezve a panaszos eljárás alá vontként történő meghallgatása. Ez idő alatt a r. főtörzsőrmester az osztályvezetőnek jelentette a történeteket, aki azt az utasítást adta, hogy ha a panaszos láthatóan ittas állapotban van, hagyjanak időt a józanodására, majd szondával ellenőrizék állapotát. A panaszos a szondát nem volt hajlandó megfújni, majd 17 óra körül dührohamot kapott, amikor is bilincset kellett vele szemben alkalmazni. A bilincs levételét követően a panaszoshoz orvost hívtak, aki 18 órakor érkezett meg. A panaszost 20 órakor bocsátották szabadon.

A panaszos sérülésekre nem panaszkodott az előállítása során, a második alkalommal történő bilincselés után a bilincset leszedő rendőr észlelte a csukló sérülését, akihez ezen sérülése

okán, illetőleg esetleges pszichiátria vizsgálata érdekében, orvost hívtak. Az ügyeletes értesítette az orvosi ügyeletet.

A jelentés határozottan cáfolta a panaszos bántalmazásra, megalázó bánásmódra, sanyargatásra, sértegető rendőri mondatokra vonatkozó állításait. A rendelkezésre álló információk szerint a panaszos ezen állításai teljesen megalapozatlanok. A panaszossal szemben az alapintézkedést fogantató két rendőr, illetve az őrzését végző rendőr is normál hangnemet ütöttek meg, ellentétben a panaszossal, aki végig kiabált és szidta a rendőri állományt.

A panasztételi jogáról szóló tájékoztatást (határidők, panasztétel módjai) szóban megkapta, és úgy nyilatkozott, hogy nem kíván panaszt tenni.

A panaszossal szemben garázdaság és rendzavarás szabálysértések gyanúja miatt indult szabálysértési eljárás, illetve az eljárás során keletkezett valamennyi iratot megküldték a Pécsi Nyomozó Ügyészségnek.

14.) A rendőri jelentések a panaszos fürdőruhában és pólóban történő előállítással kapcsolatosan részletes információt nem tartalmaztak, ezért a Testület tanácsadója az intézkedő r. törzsőrmester parancsnokának értesítése mellett telefonon meghallgatta G. A. r. főtörzsőrmestert., aki elmondta, hogy a panaszos állítása a valóságnak nem felel meg, mivel többször felszólították a panaszost, hogy vegyen magára valamit, biztosítottak neki elég időt erre, azonban ezen felszólítást (is) teljesen figyelmen kívül hagyta.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezetett testi épséghez való jogát, a IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez fűződő jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület először a rendőrök intézkedési kötelezettségét és az igazoltatást vizsgálta és az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos szerint őt a rendőrök „letámadták és elhurcolták.”, pedig csak egy szóbeli vitája volt a szomszédjával, amely nem fajult tettelegességgé.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Sztv.) 125. pontja rendelkezik a garázdaság tényállásról. A 170.§. szerint: „Aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotráncozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el”.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha a rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás is megegyezik abban, hogy a panaszos és szomszédja, illetve a szomszéd barátnője között szóbeli vita alakult ki (ez a hangfelvételen is hallható), amiatt, hogy a panaszos ittasan kötekedett velük, illetve a telekhatárként kitzűzött karókat kihúzogatta, majd átdobálta a bejelentő kertrészébe. (Utóbbi tény egyébként maga a panaszos is elismerte eljárás alá vontként történő meghallgatásán.) A Testület álláspontja szerint a bejelentő által leírt események felvetették annak a gyanúját, hogy a résztvevők a helyszínen valamilyen jogellenes cselekményt (például garázdaságot) követnek el. Ez **az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.**

b) Az igazoltatás kapcsán az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel a Testület.

Az Rtv. 29. § szerint rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal történő igazolására, vagy a lakcímet, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazolat, úgy az igazolatot személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

Az igazolatot köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot - a személyazonosító igazolványon túl - minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazolatot kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

Az előállítás végrehajtásáról készült jelentésben az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírásánál a rendőrök rögzítették, hogy a panaszos szomszédja a panaszos garázda viselkedése miatt kért rendőri segítséget. A bejelentő elmondta, hogy a veszekedések rendszeresek, már nem mernek kimenni a telekre, mert a panaszos folyamatosan kötekedik, trágár szavakkal illeti őt és a barátait is, ahogyan most is történt a telekhatár vita kapcsán. A rendőrök a helyszínen meggyőződtek a bejelentés valóságtartalmáról, megnézték a telekhatárt és a kihúzott karókat, illetve azt tapasztalták, hogy a panaszos ittas állapotban van, kiabál.

Tekintettel arra, hogy a fentiek szerint fennállt a gyanúja annak, hogy a panaszos szabálysértést követett el, ezért a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogantatosított igazolatához szükséges ok fennállt, tehát a rendőrök kellő jogalap birtokában kezdték meg a panaszos igazolatását.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga.

2.) A Testület vizsgálat tárgyává tette a panaszos előállításának jogalapját és annak indokát, valamint az előállítás, – mint személyi szabadságot súlyosan korlátozó intézkedés – arányosságát.

a) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a panaszost a rendőrök.

A panaszos szerint őt a rendőrök „letámadták és elhurcolták.”, pedig csak egy szóbeli vitája volt a szomszédjával, amely nem is fajult tettelegességgé.

A rendőrségi iratok arról számolnak be, hogy a rendőrök a bejelentő meghallgatása után átmentek a szomszédba, hogy intézkedés alá vonják a panaszost, aki már a rendőrök megjelenésekor kiabált velük. A rendőr két alkalommal is felszólította panaszost arra, hogy egyrészt fejezze be a kiabálást, másrészt, hogy igazolja személyazonosságát. A rendőrök azt is közölték a panaszossal, hogy amennyiben nem igazolja magát, előállítják a rendőrkapitányságra, azonban a panaszos a kezeivel hadonászva azt kiabálta, hogy őt ugyan nem viszik sehova. Újabb felszólításokat követően a panaszos továbbra is ellenállt, ordibált, ezért kényszerítő eszközök alkalmazását követően előállították a panaszost a rendőrkapitányságra. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés az előállítás jogalapjaként a Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontját, valamint a 32. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulatát jelölte meg.

Az idézett Rtv. szakasz szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

„a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;

...;

f) aki a szabálysértést az abba hagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;”

A Testület az eset kapcsán utal az Rtv. 19. § -ára is, amely a következőként rendelkezik.

„19. § (1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek — ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát először azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e a szabálysértés elkövetésének és a továbbfolytatásának olyan szintű gyanúja, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

Az Sztv. 164. pontja alatt, a szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések között szabályozza a rendzavarás tényállását: A 169. §. (1) bekezdése b) pontja szerint „Aki rendzavarás vagy garázdaság esetén a hatóság vagy az eljáró hivatalos személy intézkedésével szemben engedetlenséget tanúsít, szabálysértést valósít meg.

Utal továbbá a Testület az Rtv. 13. §-ának már fentebb hivatkozott rendelkezéseire is.

A rendőrségi iratok szerint a rendőrök felszólították a panaszoszt, hogy fejezze be a kiabálást (és igazolja magát). A panaszos ekkor is a rendőrök jövetelének okára volt kíváncsi, és amikor megtudta, hogy nem a korábbiakban ellopott fűkaszája miatt jöttek, elzavarta a rendőröket a kertjéből, és az ismételt rendőri felszólítás ellenére sem igazolta magát, valamint továbbra is trágár fenyegetőzéseket üvöltözött.

A jelen esetben a rendőri és tanúk előadásai megegyeznek abban, hogy a panaszos kiabált a rendőrökkel, nem engedelmeskedett a felszólításaiknak, szidalmazta őket, illetve és távozásra akarta őket bírni. Ez alapján tehát megállapítható, hogy a panaszos nem tett eleget a rendőri felszólításnak, ezáltal megszegte az Rtv. 19. §-ban meghatározott kötelezettségét. Ez a tény pedig megnyitotta annak a lehetőségét, hogy vele szemben a rendőr az Rtv.-ben meghatározott intézkedéseket, közöttük akár szükség esetén az előállítást alkalmazza. Továbbá felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követi el, ami az Rtv. 13. §-ra figyelemmel megteremtette a rendőröknek a panasossal szembeni intézkedési kötelezettségét.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszos előállításának megkezdésére megfelelő jogalapot szolgáltatott az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának azon fordulata, mely szerint előállítható, aki a szabálysértést az arra irányuló felszólítás ellenére is továbbfolytatja.

A fentiekre való tekintettel a Testület megállapította, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontjának első fordulata megfelelő jogalapot biztosított a panaszos előállításához, ezért a

panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető joga az intézkedés jogalapját tekintve nem sérült.

A Testület megjegyzi, hogy a rendőrségi iratokból, a tanúk vallomásaiból is kitűnik, hogy az előállítás jogalapjául az Rtv. 33. (2) bekezdés a) pontja is szolgálhatott, ám ennek részletes vizsgálatától eltekint, mivel az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont kellő jogalapot szolgáltatott.

b) Tekintettel arra, hogy az Rtv. 33. § (2) bekezdésében meghatározott előállítási okok nem kötelező jelleggel írják elő az előállítást, hanem mérlegelési jogot engednek az intézkedő rendőrnek, a Testület vizsgálta az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményének a megvalósulását.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-a akként írja elő, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A rendőri jelentésekből kitűnik, hogy a panaszos egyáltalán nem reagált a rendőri felszólításokra, nemcsak személyazonosságát nem igazolta, hanem a kiabáló, kötekedő és rendzavaró viselkedését a felszólítások ellenére is folytatta, illetve számon kérte az intézkedést, és egyre jobban belelovalva magát a helyzetbe. A Testület figyelemmel volt arra is, hogy a rendőrségi iratokból kiderült, hogy a felek helyszíni előadása szerint rendszeresek az ilyen jellegű durva viták.

A rendőrök intézkedését az is indokolta, hogy az esetleges szabálysértési feljelentéshez rendelkezésre álljanak a panaszos (valós) adatai és mivel a panaszos többszöri felszólításra sem volt hajlandó magát igazolni, a szabálysértési eljárás eredményes lefolytatása érdekében a panaszossal szemben nem volt olyan más, kisebb jogkorlátozással járó eszköz, amivel az intézkedés célja biztosítható lett volna.

A konkrét esetben, annak összes körülményére tekintettel – így az előállítás kiváltó okára, céljára is – a Testület megállapította, hogy nem kifogásolható az, hogy a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) és f) pontja szerinti előállítási ok fennállta alapján, mérlegelési jogkörében az előállítás tényleges foganatosítása mellett döntött, **ezért a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga.**

Megjegyzi a Testület, hogy a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata is alapul szolgálhatott volna, és figyelemmel a tettenérésre, a gyorsított eljárás érdekében történő előállítás az arányosság követelményének is megfelelt volna.

c) A panaszos sérelmezte előállításának időtartamát.

Jelen ügyben az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 13 óra 40 perctől 20 óráig, azaz 6 óra 20 percig tartott.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása a panaszos magatartása és viselkedése miatt húzódott el, mivel a panaszos egyáltalán nem volt együttműködő. Az intézkedő rendőr azt az utasítást kapta felettesétől, hogy mivel a panaszos láthatóan ittas állapotban van, ezért szondázzák meg, és annak ismeretében hagyják őt józanodni, vagy intézkedjenek a

kihallgatásáról. A panaszos szondáztatása azonban nem járt sikerrel, maga a panaszos is elismeri beadványában, hogy „örjögött”, illetve nem volt hajlandó megfűjni a szondát attól való félelmében, hogy a szonda manipulált és a rendőrök „rábizonyítják, hogy részeg”. A panaszos az előállításának ideje alatt többször is olyan kijelentést tett, hogy megveri a bejelentőt és annak barátnőjét. Ittassága, az egész intézkedés ideje alatt tanúsított magatartása és ezen kijelentései miatt úgy döntöttek, hogy még nem engedik szabadon. A panaszos 17 óra körül a vasajtót és a falat kezdte el ütni, ezért önkárosításának megelőzése céljából bilincset alkalmaztak vele szemben 17 óra 15 percig. A rendőrök értesítették a panaszos nagykorú lányát, és orvost is hívtak hozzá, mivel a panaszos szinte örjögött. Az orvos 18 órakor vizsgálta meg a panaszost, a felvett ambulánslap szerint a panaszos sürgős ellátást nem igényelt. Az ügyben végül szabálysértési feljelentés készült és a későbbi időpontban történő meghallgatására idézést adtak át neki. Az osztályvezető szerint helyesen döntöttek arról, hogy nem az intézkedést foganatosító rendőr végezte el a panaszos meghallgatását, mivel a panaszos rendőrökkel szemben tanúsított magatartása kizárási okot is keletkeztethetett, ezért aztán a panaszos idézése mellett döntöttek.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése azt tartalmazza, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

Az arányosság követelményét az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határozza meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet (továbbiakban BM-IM együttes rendelet) 122.§ (1) bekezdése kimondja, hogy ha a fogva tartott gyanúsított ittassága, vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, erről jelentést kell készíteni, és a gyanúsítottat az akadályoztatás megszűnését követően kell haladéktalanul kihallgatni.

A Testület elfogadta a rendőrségi iratokban foglaltakat, mely szerint a panaszos kihallgatásának időpontját az állapotától és a szondázás eredményétől tették függővé, hiszen BM-IM együttes rendeletekben foglaltak betartása érdekében valamilyen módon ellenőrizniük kellett a panaszos ittasságának fokát. A rendőrségi iratok abban a tekintetben egybevágóak a panaszos állításaival, hogy a panaszos a cellájában szinte örjögött, dührohamot kapott, amelyet követően orvost hívtak hozzá. Az ambuláns lap szerint a panaszos ellátása 18 órakor megtörtént, így a Testületnek abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos szabadon bocsátásáig hátralévő két óra időtartam megfelel-e az arányosság elvének.

Az osztályvezető tájékoztató jelentése kitér arra is, hogy végezetül egy esetleges kizárási ok megléte miatt (a panaszos rendőröket megtámadó, azaz bűncselekmény elkövetésének megállapítására alkalmas magatartása) a kihallgatás helyett az öt előállító rendőrök az ügyben csak szabálysértési feljelentést készítettek, és a későbbi időpontban történő meghallgatására szóló idézést adtak a panaszosnak. A Testület ezt a megoldást elfogadta, egyrészt azért, mert a panaszos ittasságának fokáról még mindig nem rendelkeztek információval, amely miatt nem lehetett megkezdeni a kihallgatását, másrészt a panaszos viselkedése a korábbi

dühroham miatt nem volt kiszámítható. A Testület azt az érvelést is alátámasztottnak tartotta, mely szerint az esetleges kizárási ok is a panaszos idézését indokolta.

(A Testületnek számos korábbi panaszügy okán tudomása van arról, hogy az olyan esetekben, amikor az előállított személy az intézkedés alatt a rendőrökre támad, panaszos orvosi vizsgálata mellett az intézkedő rendőrök orvosi vizsgálata is szükséges, hogy az esetleges sérüléseiket ambuláns kezelőlapon rögzítsék. Az ilyenkor szokásos eljárás szerint a hatáskörrel rendelkező ügyész dönt arról, hogy a hivatalos személy elleni erőszak gyanúja kapcsán szükséges-e valamilyen további eljárási cselekmény elvégzése, illetőleg a rendőrök tanúkénti kihallgatása, amely kérdés eldöntése szintén időt vesz igénybe.)

A Testület meggyőződése szerint a fenti intézkedések, valamint a panaszos szabadon bocsátásához szükséges adminisztráció lebonyolításához igénybevett két órás időtartam nem tekinthető eltúlzottnak vagy aránytalannak.

A Testület álláspontja szerint az adott esetben az előállítás időtartama nem volt indokolatlanul hosszú, mivel ezen idő alatt a rendőrök számos eljárási cselekményt fogantatosítottak (jelentések készítése, adatrögzítés, orvosi vizsgálatok, a panaszos meghallgathatóságának ellenőrzése, ügyességgel való kapcsolat felvétel stb), ezért **az előállítás időtartama miatt nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.**

3.) A panaszossal szemben a rendőrök az intézkedés során kényszerítő eszközöket is alkalmaztak, amivel összefüggésben a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) A Testület elsőként a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer és bilincselés jogszerűségét látta indokoltnak vizsgálni.

Az előállítás végrehajtásáról készült jelentés szerint a panaszossal szemben figyelmeztetést követően az Rtv. 48. § b) pontja alapján támadás megakadályozása érdekében, valamint d) pontja alapján ellenszegülés megtörése érdekében bilincset alkalmaztak. Bilincset a rendőrök 2013. május 9-én 13 óra 50 perctől 14 óráig alkalmaztak, mivel a panaszos a többszöri felszólításoknak nem engedelmeskedett, karját a magasba lendítette, ezért felszólítást követően testi kényszert alkalmaztak, megbilincseltek, és beültették a szolgálati gépjárműbe

A panaszos első beadványában a bilincseléssel kapcsolatban mindössze annyit közölt, hogy őt megbilincseltek, panasz-kiegészítésben ehhez annyit tett hozzá, hogy annak használatára nem figyelmeztették. A panaszos a szabálysértési eljárásban történő meghallgatásán pedig úgy nyilatkozott, hogy a rendőrautóba nem akart beszállni, őrjöngött, hogy vele ilyet tesznek, ezért a rendőrök földre vitték, az egyik rendőr ráugrott a derekára, hátrafeszítette a kezeit és megbilincselte.

A kérdés megítélésénél és a panaszosi és rendőri állítások közti ellentmondás feloldása érdekében a Testület tanúk vallomásaira is támaszkodott. A tanúk elmondása szerint az intézkedés a panaszos kertjében vette kezdetét, majd az igazolásra való eredménytelen felszólításokat követően a kertben található bódében folytatódott, ahonnan pár perc elteltével megbilincselve vezették ki a folyamatosan szitkozódó panaszost. A tanúvallomások okán a Testület a rendőri jelentésben foglaltakat vette alapul, mely szerint a panaszos bilincselése még a bódében megtörtént.

A kényszerítő eszköz jogszerűségének megítélésénél a következő jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel a Testület.

Az Rtv. 47. §-a alapján a rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. rendelkezéseit az alábbiakkal egészíti ki.

A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés a rendőri erőfőlény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A (2) bekezdés szerint a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A bilincs alkalmazásának eseteit az Rtv. 48. §-a sorolja fel, amely szerint a rendőr a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának megakadályozására, támadásának megakadályozására, szökésének megakadályozására vagy ellenszegülésének megtörésére bilincset alkalmazhat.

A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 41. §-a részletezi, annak (1) bekezdése példálózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának esetköreit:

- „a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,*
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,*
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,*
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,*
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,*
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy*
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő”.*

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől, vagy az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik, vagy az érintett személyt a rendőr egyedül állítja elő, kivéve, ha az intézkedésben érintett kezei az erre a célra kialakított övhöz vannak bilincselve.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, a 39. § (1) bekezdésben rögzíti, hogy kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. A (3) bekezdés szerint a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő

sorrendben meg kell előznie: a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A Testület újra hivatkozik a korábbiakban már idézett, Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményére, valamint az Rtv. 19. §-ban előírt engedelmisségi kötelezettségre is.

Fenti rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy a rendőrök jogszerűen alkalmazták a panaszos ellenszegülésének megtörésére testi kényszert, ezért **a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült.**

A Testület álláspontja szerint a fent idézett rendelkezések összeolvasásából az következik, hogy a panaszos magatartására a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés szerinti megbilincselési okok közül az a), b) és d) pontja „illeszthető”, azonban arra vonatkozóan az intézkedés napján készült jelentések nem tartalmaznak érdemi szöveges információt, hogy a panaszos garázda magatartásának abbahagyására testi kényszerrel ne lett volna készíthető, vagy jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése nem volt megtörhető, azaz hogy a fokozatosság elvére figyelemmel a megkísérelt testi kényszer ne járt volna kellő eredménnyel. A jelentések ugyanakkor kétség kívül azt is tartalmazzák, hogy a panaszos láthatóan ittas volt, agresszíven viselkedett, nem vette tudomásul az intézkedést, dührohamot kapott, és hadonászott a karjával, azt lendítésre emelte.

A Testület álláspontja szerint az, hogy az adott helyzetben a rendőrök a panaszos karlendítését felfoghatták-e támadásként, egyéb körülmények híján, utólag nem megítélhető. A panaszos későbbiekben tanúsított – saját maga által is őrjöngésként jellemzett – magatartása alapján a Testület teljes bizonyossággal nem tud következtetéseket levonni az időben korábbi, bódéban történő bilincseléskor tanúsított magatartására, így felelősséggel csak annyit állapíthat meg, hogy a panaszosi ellenállás súlyára vonatkozó, panaszosi és rendőri állítások közti az ellentmondás nem feloldható, **ezért a Testület úgy ítélte meg, hogy a bilincselés kapcsán a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.**

b) A panaszos panasz-kiegészítésében sérelmezte azt is, hogy a bilincs alkalmazása előtt a bilincs használatára nem figyelmeztették a rendőrök.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.

A rendőri jelentések egyáltalán nem tartalmaznak arra vonatkozóan (érdemi) szöveges információt, hogy a figyelmeztetés elhangzott volna a bilincs alkalmazása kapcsán, csupán az előállításról készült jelentés formanyomtatványának előre rögzített részén látható, hogy a figyelmeztetés elhangzott a kényszerítő eszköz alkalmazása előtt. Ugyanakkor figyelemmel arra, hogy a jelentést a rendőrök ezen formában aláírták, a Testület ezt a saját nyilatkozatuk részeként kezelte. Az intézkedés napjához viszonyítva később készült kapitányságvezetői

tájékoztató levél szerint az előzetes figyelmeztetés megtörtént, csak a bilincselés okának közlése maradt el, mivel arra egyáltalán nem volt idő. (A Testület ehelyütt jegyzi meg, hogy a bilincselés okára vonatkozó közlés elmaradással összefüggésben a panaszost jogsérelem nem érte, hiszen a jogszabály ilyen előzetes kötelezettséget nem ír elő.)

Mindezek alapján a Testület további bizonyítékok hiányában az előadások közötti ellentmondást nem tudta feloldani, ezért nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, hogy elhangzott-e a kényszerítő eszköz alkalmazása előtti figyelmeztetés.

A Testület álláspontja szerint a figyelmeztetés elmarása miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a fenti ellentmondás feloldhatatlansága miatt nem megállapítható.

c) A Testület vizsgálta a rendőrök általi könnygáz alkalmazását.

Az Rtv. 49. § (2) bekezdése alapján a rendőr a szolgálatban rendszeresített gumilövedéket, illetve pirotechnikai eszközt, könnygázgránátot, elfogó hálót, ingerlőgázt, továbbá vízágyút alkalmazhat a mások, vagy saját élete, testi épsége, illetőleg a vagyónbiztonság közvetlen veszélyeztetésének elhárítására, vagy ha a lőfegyverhasználat feltételei (54. §) fennállnak. Értelemszerűen a könnygáz alkalmazása esetén is köteles a rendőr az Rtv. 61 §-ában foglalt, a kényszerítő eszközökre vonatkozó közös szabályokat alkalmazni.

Az Rtv. 61. §-ának (2) bekezdése értelmében továbbá a testi kényszer és a bilincs kivételével kényszerítő eszköz – a jogos védelem esetét kivéve – nem alkalmazható a láthatóan terhes nővel és a gyermekkorúval szemben.

A már fentiekben hivatkozott szolgálati szabályzat 39. § (1) bekezdése mellett szükséges utalni ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésére is, amely az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

„a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad”.

A Szolgálati Szabályzat tovább részletezi a vegyi eszköz alkalmazásának szabályait: a 42. § (1) bekezdése szerint a rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, valamint más eszközt saját elhatározásából vagy szolgálati előjárója parancsára használhat. Ugyanezen szakasz (7) bekezdése szerint az (1) bekezdésben meghatározott kényszerítő eszközöket nem szabad a támadás, ellenszegülés megszűnése, megtörése után alkalmazni, a (8) bekezdés szerint pedig a csapaterő alkalmazásával egyidejűleg, valamint tömegoszlatás során a tömeg oszlatására vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására vegyi eszköz alkalmazható.

A panaszos elmondása szerint a kikerülő rendőröket megkérdezte jövetelük okáról, amikor az egyik rendőr minden szó nélkül előkapott egy gázsprayt és lefújta a panaszost, illetve a cellában a résen keresztül egy alkalommal gázsprayt fújtak a szemébe.

A rendőrkapitányságról érkezett dokumentumok és a tanúk vallomásai az intézkedés kezdetét, valamint a könnygáz alkalmazásának körülményeit egymással közel egyezően írják le. A panaszost megbilincselve beültették az autóba, majd a bejelentő adatait kívánták felvenni, amikor arra lettek figyelmesek, hogy a panaszos az autóban dührohamot kapott: lábával a dudát nyomta, illetve felsőtestét a vezető ülés melletti ülés fejtámlájába, illetve az oldalsó ablakba verte. A tanúk vallomása szerint a kocsiból kiszállított panaszos ezt követően a rendőrautót rugdosta, illetve köpdösött, az ügyeletes jelentése szerint a panaszos több alkalommal a rendőrök felé rúgott. Az intézkedő rendőrök jelentése ezt annyival egészíti ki, hogy próbálták a panaszost a földre szorítani, azonban nem jártak sikerrel, mivel a panaszos aktívan ellenszegült, próbálta magát kivonni az intézkedés alól, ezért végül gázsprayt alkalmaztak vele szemben, ami után a panaszos lenyugodott.

A Testület a rendőri jelentésben és a tanúk vallomását fogadta el a történetek valós alapjául. **A Testület álláspontja szerint a rendelkezésre álló dokumentumok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a panaszos – a Szolgálati Szabályzat 39. § (1) bekezdésének b) pontjának definíciója szerint – aktívan ellenszegült a jogszerű rendőri intézkedésnek, amely az Rtv. 49. §-ának (1) bekezdés b) pontja értelmében megalapozta a vegyi eszköz használatának lehetőségét.** E vonatkozásban a Testület kifejezetten felhívja a panaszos figyelmét, hogy az Rtv. szerint nem csupán a rendőrök személye elleni támadás, hanem a jogszerű rendőri intézkedésnek való ellenszegülés is megalapozza a vegyi eszköz használatát.

Mivel az ellenszegülés megtörésére egyéb eszköz nem állt rendelkezésre, a Testület határozott meggyőződése szerint a vegyi eszköz alkalmazása az Rtv. 16. §-a szerinti arányossági követelménynek is megfelelt.

A rendőri jelentések a rendőrkapitányság épületében alkalmazott kényszerítő eszközök között csupán a panaszos önkárosításának megakadályozása érdekében alkalmazott bilincset említik, a cella résén keresztül történő gázspray alkalmazásával összefüggésben nem tartalmaznak adatot, ugyanakkor cáfolták a panaszosi meghallgatáskor készült beadványban foglaltakat, így a cellában történő vegyi eszköz használatával kapcsolatban **a panaszos emberi méltóság való jogából levezethető testi épséghez való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

4) A panaszos állítása szerint a rendőrök az intézkedés során többször bántalmazták, ezért a Testület azt is vizsgálta végül, hogy a panaszossal szemben a sérelmezett események során a rendőrök alkalmaztak-e jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszakot.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására tekintettel folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A rendőrségi jelentések következetesen a panaszos magatartása miatt szükségessé váló bilincselés alkalmazásáról számolnak be, bántalmazásra nem utalnak, azt kifejezetten cáfolják, továbbá rögzítik, hogy a panaszos csak a bilincselés következtében szenvedett kisebb sérülést az intézkedés során, ami miatt orvosi ellátásáról gondoskodtak. Az ügyeletes orvos által kiállított ambuláns lap a csukló és kéz felületen sérüléséről és a lábszár k.m.n. (különös megnevezés nélküli) sérüléséről ad számot.

Fontos megjegyezni, hogy a panaszos arra vonatkozóan nem nyújtott részletes információt, hogy milyen módon bántalmazták őt a rendőrök és ennek következtében konkrétan milyen sérüléseket szenvedett. A 2013. május 10-én – intézkedés másnapján – 10 óra 32 perckor a sebészeti szakrendelésen felvett ellátási lapból tudhatjuk meg, hogy az intézkedés során szerzett fej és csukló sérülésekről panaszkodott, illetve lábszárát fájlalta. Az ekkor készült orvosi irat a csukló, kéz, alkar és medence, valamint a törzs alsó részei zúzódását tünteti fel diagnózisként.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és az érintett rendőrök nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló orvosi dokumentumra támaszkodhatott.

A Testület álláspontja szerint a panaszos csukló sérülései nyilvánvalóan a vele szemben alkalmazott bilincselés során keletkezettek, nem haladták meg azt a mértéket, amely adott esetben egy jogszerű kényszerítő eszköz használatnál jelentkezik. A sérülés lehetőségével az Rtv. is számol, amelynek 17. § (1) bekezdése kimondja: a rendőrség a feladatának ellátása során – egyebek mellett – a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület megítélése szerint ebből az következik, hogy amennyiben a kényszerítő eszköz használat jogszerű volt, és az okozott sérülések nem haladják meg az ilyenkor „szokásos” mértéket, akkor nem állapítható meg alapjogsértés, hanem csupán a testi épséghez való jog jogszerű korlátozása. Mivel a Testület a fentiek szerint úgy ítélte meg, hogy a kényszerítő eszköz használatának jogszerűsége nem állapítható meg, **ezért a panaszos csuklójának sérülései kapcsán a testi épséghez való jog korlátozásának kérdésében sem tudott a Testület jogsérelmet megállapítani.**

A Testület álláspontja szerint a panaszos medencéjének és törzs alsó részén történt sérülését, illetve fejfájását okozhatta az a rendőrségi iratokban is részletezett eset, mely szerint a panaszost a kocsiban rátört dühroham következtében – amikor lábával a dudát nyomta, illetve

fejét, törzsét az ablaküvegnek, illetve fejtámlának ütögette – testi kényszer útján kellett a gépjárműből kihúzni. Ezt követően a földre próbálták szorítani, azonban a panaszos aktív ellenszegülést tanúsított, rúgkapálva próbált szabadulni, így végül könnygázt alkalmaztak vele szemben. A vegyi eszköz használatát a Testület a fentiek alapján jogszerűnek minősítette. Az eset kapcsán a Testület figyelemmel volt arra, hogy panaszos viselkedését a tanúk is megerősítették.

Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthat meg, hogy a panaszos sérülései egyaránt keletkeztek a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszköz használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is. A Testület megítélése szerint ezért nem lehetett egyértelműen bizonyítani, hogy a panaszos sérülései jogszerűtlen rendőri fellépés miatt keletkeztek. **A jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában ezért a Testület arra a meggyőződésre jutott, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme a konkrét esetben nem megállapítható.**

5.) A Testület ezt követően vizsgálat tárgyává tette a rendőrök által használt hangnemet és bánásmódot.

A panaszos a Testületnek címzett beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök egész fogva tartása alatt nem emberhez méltóan bántak vele, megalázták (testileg) és lelkileg. A Testület a panasz-kiegészítésében rendelkezésre bocsátott, panaszos eljárás alá vontként tartott meghallgatásán felvett jegyzőkönyvben szereplő sérelmeket is vizsgálta, tekintettel arra, hogy a panaszos megfogalmazásából a Testület arra következtetett, hogy a panaszos ezeket is sérelmezi.

A Testület ezen pontban együtt vizsgálta azokat a panaszosi sérelmeket, amelyeket a panaszos fogva tartásának ideje alatt megalázóként írt le: a panaszos által kért pohár vizet az arcába öntötték, nem engedték meg neki, hogy a mosdót használja, a rendőr által használt fenyegető, szidalmazó és sértő mondatokat (Hallgass te büdös alkoholista, kerti kurva, itt élsz, ilyen körülmények között? „Fogd be a pofádat, elviszlek hűsölni egy kicsit, majd megtanulod, hogy mikor nyisd ki az alkoholista pofádat”, „Meg is ölhetlek, mert én rendőr vagyok”, „Oda se mehetsz te büdös kurva, itt olyan törvények vannak hogy négy óráig ki se kell, hogy engedjelek”, Mi vagy te próféta?”), illetve azt a körülményt, hogy a panaszost fürdőruhában és pólóban állították elő. A panaszos azt maga is elismeri az eljárás alá vontként tartott meghallgatásán, hogy a cellájában őrzött, ugyanakkor állítása szerint ennek nem az ittassága volt az oka (hiszen betegsége okán egyáltalán nem fogyaszthat alkoholt), hanem az a tény, hogy nem értette, mi történik vele, hogy bánhatnak így vele. A panaszos ezzel kapcsolatban azt is leírja, hogy miután megérkezett a kapitányságra a lánya, már ő maga is megnyugodott, és azután kapott inni és a WC-re is elmehetett.

A panaszos állításával ellentétben a Testület kérdéseit megválaszoló rendőri jelentések azt rögzítik, hogy a panaszos az előállítását alatt nem volt (bántalmazva), megalázva vagy sanyargatva, illetve a panaszossal szemben végig normál hangnemet alkalmazott mind az alapintézkedést foganatosító két rendőr, mind az őrzését végző rendőr. Valamennyi irat következetesen állítja, hogy a panaszos meglehetősen ittas volt, előállítását alatt dührohamot kapott, többször kiabált, illetve végig szidalmazta a rendőri állományt. A rendőrök nem cáfolták, hogy a panaszost valóban és fürdőruhában és pólóban állították elő, azonban ezt azzal indokolták, hogy a panaszos a felszólítást követően sem volt hajlandó felöltözni, pedig adtak neki erre lehetőséget.

A tanúk vallomásaiban megerősítették, hogy a panaszos az intézkedés alatt végig szidta a rendőröket és mocskolódott.

a) A rendőr magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangneme.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A jelen esetben a megalázó bánásmóddal, valamint a hiányos öltözékben történő előállítással kapcsolatos panaszosi, illetve a rendőri előadás oly mértékben vannak ellentmondásban egymással – amely ellentmondást jelen esetben a szomszéd tanúk vallomása sem tudott feloldani, hiszen ők éppen az intézkedés első részénél, a bódében történeteket leszámítva voltak jelen –, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel, ezért a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem volt megállapítható.

b) Az ivóvíz és WC használatával kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A panaszos kifogásolta, hogy az előállítása alatt nem használhatta a mosót, inni sem kapott, csak miután megérkezett a lánya. A rendőrségi iratok szerint a panaszos ezen állításai teljesen megalapozatlanok.

A korábbiakban már hivatkozott 2. § (1) bekezdése mellett szükséges utalni az Rtv. 17. § (1) bekezdésére, mely szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 18. § (3) bekezdés pedig kimondja, hogy a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja.

A Testületnek nem volt ésszerű oka kételkedni abban, hogy a panaszos a mosdót használhatta, illetve ne biztosították volna részére ivóvizet. E mellett pedig maga a panaszos a későbbiekben a meghallgatása során felvett jegyzőkönyvben is elismeri, hogy a fogva tartása alatt kapott inni és a WC-re is elmehetett. **Erre tekintettel a Testület szerint a panasz ezen része a panaszos emberi méltóságának sérelme vonatkozásában megalapozatlan.**

6.) A rendőrök szolgálati fellépésével kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A panaszos panasz-kiegészítésében kifogásolta, hogy a rendőrök nem igazolták magukat, illetőleg a szabadon bocsátásakor tudta meg, hogy miért állították őt elő. A panaszos a szabálysértési eljárásban eljárás alá vontként történő meghallgatása során is úgy nyilatkozott, hogy azért dühöngött a cellában annyira, mert magyarázatot követelt, hogy miért vonták őt intézkedés alá.

Az intézkedő r. törzsőrmester 2013. június 18-án kelt kiegészítő jelentése szerint a panaszost az intézkedés tényéről és céljáról is tájékoztatták: közölték vele, hogy azért vonták intézkedés alá, mert a szomszédja bejelentést tett, amely szerint ő fenyegető, trágár szavakkal illeti, illetve a telekhatárt megrongálta, az intézkedésük célja a bejelentés megalapozottságának ellenőrzése. A 2013. június 17-én kelt osztályvezetői jelentés szerint az intézkedés tényét és célját is közölték a panaszossal. Az azonosítási kötelezettségre vonatkozóan az illetékes rendőrkapitány megyei rendőr-főkapitánynak címzett, 2013. július 8-án kelt összefoglaló tájékoztatása fentiekben túlmenően azt is tartalmazza, hogy a „köszönés, név és azonosító szám közzétevése információik szerint megtörtént.” Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint az előállítás okáról a 33. § (4) bekezdése alapján a tájékoztató kiadásra került, illetve a panaszosi nyilatkozat szerint az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jogbiztonság elve.

A rendőrségi iratok a panaszos állításával ellentétben azt tartalmazzák tehát, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelő volt, közölték az intézkedés tényét és célját is, valamint azonosítási kötelezettségeiknek is eleget tettek. Amint az látható, a rendőrségről a Testülethez érkezett iratok a panaszos előadásához kevés ponton kapcsolódnak. A Testület más bizonyítási eszköz nem állt rendelkezésére, ezért nem tudta feloldani az ellentmondást a panaszosi és a rendőri állítások között.

A fent ismertetett állítások között meghúzódó, feloldhatatlan ellenét miatt **nem volt megállapítható, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért e tekintetben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható.**

7.) Végezetül a Testület azon panaszosi sérelmet vizsgálta, mely szerint az előállítás időtartamáról szóló igazoláson az előállítás befejező időpontját kézírással javították.

Az előállítás dokumentálásáról az Rtv. 33. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell adni.

A Testület az előállítás dokumentálásnak vizsgálata kapcsán, a panaszban foglaltakat és a panaszos által megküldött, előállításról szóló igazolást összevetette a rendőrség által rendelkezésre bocsátott igazolással. E két okirat másolat tartalmi különbségeket nem mutatott, a két példány megegyezett egymással.

Felhívja a Testület a panaszos figyelmét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezésre, mely szerint „az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző, vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját.”

Fenti rendelkezés alapján, az előállításról az azt foganatosító rendőri szerv által megszabottak

szerint kiállított igazolás olyan, közokiratnak minősülő okirat, amely – egyebek mellett – hitelt érdemlően tanúsítja az előállítás tényét, az előállítás helyét, időtartamát és annak okát.

Az Rtv. ilyen irányú rendelkezéseinek hiányában a Testület analógia útján hivatkozik a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CLX. törvény 81/A. §-ára.

„(1) Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hatóság a hibát – szükség esetén az ügyfél meghallgatása után – kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére, az eljárási költség mértékére vagy a költségviselési kötelezettségre.

(2) A kijavítást a hatóság

a) a döntés eredeti példányára és – ha rendelkezésre állnak – kiadmányaira történő feljegyzéssel,

b) a hibás döntés bevonása mellett a döntés kicserélésével vagy

c) kijavító döntés meghozatalával

teljesíti.

(3) A kijavítás ellen jogorvoslatnak nincs helye.”

A konkrét esetben a panaszos előállításáról kiállított igazolás e követelményeknek megfelel, hiszen éppen a valós időtartam dokumentálása érdekében az időtartam tényként kezelt befejező időpontja javításra került (amely javítást az azt végző rendőr aláírásával ellátott), ezért a **Testület az előállítás dokumentálása kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem látta indokoltnak megállapítani.**

IV.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a bejelentő által leírt események felvetették annak a gyanúját, hogy a helyszínen a garázdaságot követnek el, amely rendőri beavatkozást tett szükségessé. Tekintettel arra, hogy a fentiek szerint fennállt a gyanúja annak, hogy a panaszos szabálysértést követett el, ezért fennállt az igazoltatáshoz szükséges ok, tehát a rendőrök kellő jogalap birtokában kezdték meg a panaszos igazoltatását. A konkrét esetben, annak összes körülményére tekintettel – így az előállítás kiváltó okára, céljára is – a Testület megállapította, hogy nem kifogásolható az, hogy a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja szerinti előállítási ok fennállta alapján, mérlegelési jogkörében az előállítás tényleges fogyanatosítása mellett döntött, ezért a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos személyes szabadsághoz való joga. az előállítás időtartama miatt Úgyszintén nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. A kényszerítő eszközök jogszerűségével kapcsolatban a testi kényszer alkalmazának jogszerűségét mondta ki a Testület, a bilincselés kapcsán a panaszosi ellenállás súlyára vonatkozó, panaszosi és rendőri állítások közti az ellentmondás nem volt feloldható, ezért a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. Úgyszintén nem volt megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a kényszerítő eszköz használatára vonatkozó előzetes figyelmeztetés tekintetében. A Testület álláspontja szerint a rendelkezésre álló dokumentumok alapján kétséget kizáróan megállapítható volt hogy a panaszos aktívan ellenszegült a jogszerű rendőri intézkedésnek, amely megalapozta a vegyi eszköz használatának lehetőségét és mivel az ellenszegülés megtörésére egyéb eszköz nem állt rendelkezésre, a Testület a vegyi eszköz alkalmazása az Rtv. 16. §-a szerinti arányossági követelménynek is megfelelt. A cellában történő vegyi eszköz használatával kapcsolatban a panaszos emberi méltóság való jogából levezethető testi épséghez való jogának sérelme a rendőrségi cáfolat okán nem volt megállapítható. A panaszos csuklójának sérülései kapcsán a

testi épséghez való jog korlátozásának kérdésében sem tudott a Testület jogsérelmet megállapítani, illetve a panaszos egyéb sérülései vonatkozásában, valamint a jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása vonatkozásában a Testület szintén a testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelmének meg nem állapíthatóságáról döntött. A megalázó bánásmóddal, valamint a hiányos öltözékben történő előállítással kapcsolatos panaszosi és rendőri ellentmondást egyéb bizonyítási eszköz híján a Testület nem tudta feloldani, ezért a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy az intézkedő rendőr betartotta-e az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglaltakat, így a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A beadvány ivóvíz biztosításával, valamint mosdó használatával kapcsolatos része vonatkozásában a Testület kimondta, hogy a panaszos emberi méltóságának sérelme nem következett be. A vizsgálat során nem volt megállapítható, hogy a szolgálati fellépés módja megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, ezért e tekintetben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem volt megállapítható, illetve a Testület az előállítás dokumentálása kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét nem látta indokoltnak megállapítani.

Mindezekre tekintettel a Testület a panasznak az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2014. február 22.

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag